SKLEPI

SKLEP SVETA (SZVP) 2023/891

z dne 28. aprila 2023

o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki destabilizirajo Republiko Moldavijo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 23. junija 2022 Republiki Moldaviji podelil status države kandidatke.

(2) Evropski svet se je v svojih sklepih z dne 23. marca 2023 zavezal, da bo Republiki Moldaviji še naprej zagotavljal vso ustrezno podporo, tudi za krepitev njene odpornosti, varnosti, stabilnosti, gospodarstva in oskrbe z energijo v luči destabilizacijskih dejavnosti zunanjih akterjev.

(3) Sedanje vodstvo Republike Moldavije je doseglo pomemben napredek pri krepitvi demokracije in pravne države ter boju proti korupciji in si močno prizadeva za izvajanje ukrepov, opredeljenih v mnenju Evropske komisije o prošnji države za članstvo v EU.

(4) Moldavska vlada sicer nadaljuje svoj ambiciozni program reform, vendar se hkrati spopada tudi s številnimi krizami in se vse pogosteje sooča z neposrednimi grožnjami za svojo stabilnost – tako s strani notranjih skupin z osebnimi interesi kot s strani Rusije –, ki se pogosto prekrivajo in državo iztirjajo z njene poti reform.

(5) Unija je še naprej pripravljena uporabiti vse instrumente politike, ki jih ima na voljo, da bi pomagala najti učinkovito rešitev za sedanjo krizo in da bi se odzvala na destabilizacijska dejanja, ki resno ogrožajo demokracijo in pravno državo v Republiki Moldaviji, tudi z okrepljenim izvajanjem programov tehnične pomoči in krepitve zmogljivosti; s tem želi okrepiti zmožnost Republike Moldavije, da v okviru pravosodnega in policijskega sodelovanja z državami članicami samostojno preprečuje tako delovanje in se bori proti njemu.

(6) Zaradi doslej največje intenzivnosti takih destabilizacijskih dejanj je potreben takojšen odziv, tudi glede na to, kako pomembna je stabilnost Republike Moldavije, države kandidatke za članstvo v EU, ki meji na Unijo in Ukrajino.

(7) Demokracijo in pravno državo ter stabilnost in varnost Republike Moldavije ogrožajo osebe, ki ovirajo ali spodkopavajo izvedbo volitev ali poskušajo zrušiti ustavno ureditev, vključno z nasilnimi dejanji v Republiki Moldaviji. Prizadevanja za destabilizacijo Republike Moldavije so se okrepila zlasti od začetka ruske vojne agresije proti Ukrajini.

(8) Stabilnost, demokracijo in pravno državo ogrožajo tudi osebe, ki so zagrešile resne finančne kršitve zvezi z javnimi sredstvi in nepooblaščen izvoz kapitala, v kolikor bi lahko prevzele nadzor nad dejavnostmi državnih organov ali bi te dejavnosti resno ogrozile. Taka dejanja lahko ogrozijo tudi ustavni red.

(9) Prizadevanja za destabilizacijo Republike Moldavije ogrožajo stabilnost in varnost zunanjih meja Unije.

(10) Republika Moldavija je Unijo zaprosila za podporo zoper dejanja, ki bi lahko destabilizirala državo, s sprejetjem omejevalnih ukrepov.

(11) V sedanjih okoliščinah bi bilo treba uvesti ukrepe za omejitev potovanj in zamrznitev sredstev za osebe, ki so odgovorne za ukrepe ali politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo suverenost in neodvisnost Republike Moldavije ter demokracijo, pravno državo, stabilnost ali varnost v Republiki Moldaviji, ali ki takšne ukrepe ali politike podpirajo ali izvajajo, ter za osebe, subjekte ali organe, ki so z njimi povezani.

(12) Za izvajanje določenih ukrepov je potrebno nadaljnje ukrepanje Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi preprečijo, da bi na njihovo ozemlje vstopale ali čezenj potovale:

(a) fizične osebe, ki so odgovorne za ukrepe ali politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo suverenost in neodvisnost Republike Moldavije ali demokracijo, pravno državo, stabilnost ali varnost v Republiki Moldaviji, ali ki takšne ukrepe ali politike podpirajo ali izvajajo, in sicer s katerim koli od naslednjih dejanj:

   (i) oviranje ali spodkopavanje demokratičnega političnega procesa, vključno z oviranjem ali resnim spodkopavanjem izvedbe volitev ali poskusom destabilizacije ali rušenja ustavne ureditve;

   (ii) načrtovanje, usmerjanje, neposredno ali posredno sodelovanje pri nasilnih demonstracijah ali drugih nasilnih dejanjih, njihovo podpiranje ali kakršno koli omogočanje, ali

   (iii) resne finančne kršitve v zvezi z javnimi sredstvi in nepooblaščen izvoz kapitala;

(b) fizične osebe, ki so povezane z osebami, uvrščenimi na seznam na podlagi točke (a),

s seznama v Prilogi.

2. Odstavek 1 države članice ne zavezuje k temu, da bi lastnim državljanom zavrnila vstop na svoje ozemlje.

3. Odstavek 1 ne posega v primere, v katerih posamezno državo članico zavezuje mednarodnopravna obveznost, in sicer:

(a) kot državo gostiteljico mednarodne medvladne organizacije,

(b) kot državo gostiteljico mednarodne konference, ki jo skličejo Združeni narodi ali je sklicana pod njihovim okriljem,

(c) na podlagi večstranskega sporazuma o dodeljenih privilegijih in imunitetah ali

(d) v okviru Lateranske pogodbe, ki sta jo leta 1929 sklenila Sveti sedež (Vatikanska mestna država) in Italija.

4. Odstavek 3 se uporablja tudi v primerih, ko je država članica država gostiteljica Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).

5. Svet je ustrezno obveščen o vseh primerih, kadar posamezna država članica odobri izvzetje na podlagi odstavka 3 ali 4.

6. Države članice lahko odobrijo izvzetja od ukrepov, uvedenih na podlagi odstavka 1, kadar je potovanje upravičeno z nujno humanitarno potrebo ali zaradi udeležbe na medvladnih sestankih ali sestankih, ki jih podpira ali gosti Unija ali jih gosti država članica, ki predseduje OVSE, na katerih se vodi politični dialog, ki neposredno spodbuja politične cilje omejevalnih ukrepov, vključno s podporo pravni državi, demokraciji, stabilnosti in varnosti Republike Moldavije.

7. Države članice lahko izvzetja od ukrepov, uvedenih na podlagi odstavka 1, odobrijo tudi, kadar je vstop ali tranzit potreben zaradi izvedbe sodnega postopka.

8. Država članica, ki želi odobriti izvzetja iz odstavka 6 ali 7, o tem uradno pisno obvesti Svet. Izvzetje se šteje za odobreno, razen če ena ali več držav članic ne pošlje pisnega ugovora v dveh delovnih dneh po prejemu uradnega obvestila o predlaganem izvzetju. Če ena ali več držav članic vloži ugovor, lahko Svet s kvalificirano večino odloči, da bo predlagano izvzetje odobril.

9. Kadar država članica ob upoštevanju odstavkov 3, 4, 6, 7 in 8 osebam s seznama v Prilogi odobri vstop na svoje ozemlje ali tranzit preko njega, je odobritev omejena na namen, za katerega je bila podeljena osebi, na katero se nanaša.

Člen 2

1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo, so v lasti, posesti ali pod nadzorom:

(a) fizičnih oseb, subjektov ali organov, ki so odgovorni za ukrepe ali politike, ki spodkopavajo ali ogrožajo suverenost in neodvisnost Republike Moldavije ali demokracijo, pravno državo, stabilnost ali varnost v Republiki Moldaviji, ali ki takšne ukrepe ali politike podpirajo ali izvajajo, in sicer s katerim koli od naslednjih dejanj:

   (i) oviranje ali spodkopavanje demokratičnega političnega procesa, vključno z oviranjem ali resnim spodkopavanjem izvedbe volitev ali poskusom destabilizacije ali rušenja ustavne ureditve;

   (ii) načrtovanje, usmerjanje, neposredno ali posredno sodelovanje pri nasilnih demonstracijah ali drugih nasilnih dejanjih, njihovo podpiranje ali kakršno koli omogočanje, ali

   (iii) resne finančne kršitve v zvezi z javnimi sredstvi in nepooblaščen izvoz kapitala;

(b) fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov, ki so povezani z osebami, uvrščenimi na seznam na podlagi točke (a),

s seznama v Prilogi.

2. Fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom s seznama v Prilogi ne smejo biti neposredno ali posredno dana na razpolago ali v njihovo korist nikakršna sredstva ali gospodarski viri.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 lahko pristojni organi držav članic dovolijo sprostitev določenih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov ali njihovo dajanje na razpolago pod pogoji, ki jih štejejo za primerne, potem ko ugotovijo, da so zadevna sredstva ali gospodarski viri:

(a) potrebni za zadovoljitev osnovnih potreb oseb s seznama v Prilogi in njihovih vzdrževanih družinskih članov, vključno s plačili za hrano, najemnino ali hipoteko, zdravila in zdravstveno oskrbo, davke, zavarovalne premije in stroške za storitve javnih služb;

(b) namenjeni izključno za plačilo zmernih honorarjev ali povračilo nastalih izdatkov, povezanih z zagotavljanjem pravnih storitev;

(c) namenjeni izključno za plačilo pristojbin ali stroškov storitev za redno hrambo ali vzdrževanje zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov;

(d) potrebni za kritje izrednih izdatkov, če pristojni organ vsaj dva tedna pred odobritvijo pristojnim organom drugih držav članic in Komisiji uradno sporoči razloge, na podlagi katerih meni, da je treba izdati posamezno odobritev, ali

(e) nakazani na račun ali z računa diplomatskega ali konzularnega predstavništva ali mednarodne organizacije, ki uživa imunitete v skladu z mednarodnim pravom, v kolikor so taka plačila namenjena uporabi v uradne namene diplomatskega ali konzularnega predstavništva ali mednarodne organizacije.

Zadevna država članica obvesti druge države članice in Komisijo o vseh odobritvah, izdanih na podlagi tega odstavka.

4. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi držav članic odobrijo sprostitev določenih zamrznjenih sredstev ali gospodarskih virov, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) sredstva ali gospodarski viri so predmet arbitražne odločbe, izdane pred datumom uvrstitve osebe, subjekta ali organa iz odstavka 1 na seznam v Prilogi, ali sodne ali upravne odločbe, izdane v Uniji, ali sodne odločbe, izvršljive v zadevni državi članici, pred navedenim datumom ali po njem;

(b) sredstva ali gospodarski viri se bodo uporabljali izključno za poravnavo terjatev, ki so zavarovane s tako odločbo ali so v taki odločbi priznane kot veljavne, v mejah, določenih z veljavno zakonodajo in predpisi, ki urejajo pravice oseb s takimi terjatvami;

(c) odločba ni v korist fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa s seznama v Prilogi in

(d) priznanje odločbe ni v nasprotju z javnim redom zadevne države članice.

Zadevna država članica obvesti druge države članice in Komisijo o vseh odobritvah, izdanih na podlagi tega odstavka, v dveh tednih po odobritvi.

5. Odstavek 1 fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu s seznama ne preprečuje, da bi plačal zapadlo plačilo po pogodbi, ki je bila sklenjena pred datumom uvrstitve take fizične ali pravne osebe, subjekta ali organa na seznam v Prilogi, pod pogojem, da je zadevna država članica ugotovila, da plačila neposredno ali posredno ne bo prejela fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ iz odstavka 1.

6. Odstavek 2 se ne uporablja za prilive na zamrznjenih računih za:

(a) obresti ali druge dohodke na navedenih računih,

(b) zapadla plačila, ki izhajajo iz pogodb, sporazumov ali obveznosti, sklenjenih ali nastalih pred datumom, ko so za te račune začeli veljati ukrepi iz odstavkov 1 in 2, ali

(c) zapadla plačila, ki izhajajo iz sodnih, upravnih ali arbitražnih odločb, izdanih v Uniji ali izvršljivih v zadevni državi članici, pod pogojem,

da za vse take obresti, druge dohodke in plačila še naprej veljajo ukrepi iz odstavka 1.

7. Prepoved iz odstavka 2 se ne uporablja za organizacije in agencije, ki jih Unija oceni s stebrno oceno in s katerimi je Unija podpisala okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, na podlagi katerega organizacije in agencije delujejo kot humanitarni partnerji Unije, pod pogojem, da je zagotavljanje sredstev ali gospodarskih virov iz odstavka 2 potrebno za izključno humanitarne namene v Republiki Moldaviji.

8. V primerih, ki niso zajeti z odstavkom 7 in z odstopanjem od odstavkov 1 in 2, lahko pristojni organi države članice pod splošnimi ali posebnimi pogoji, za katere menijo, da so primerni, izdajo posebne ali splošne odobritve za sprostitev določenih zamrznjenih finančnih sredstev ali gospodarskih virov ali dajanje na razpolago določenih finančnih sredstev ali gospodarskih virov, če je zagotavljanje takih finančnih sredstev ali gospodarskih virov potrebno za izključno humanitarne namene v Republiki Moldaviji.

Člen 3

1. Svet na predlog države članice ali visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) soglasno odloča o vzpostavitvi seznama iz Priloge in njegovih spremembah.

2. Svet o sklepu iz odstavka 1, vključno z razlogi za uvrstitev na seznam, obvesti zadevno fizično ali pravno osebo, subjekt ali organ, bodisi neposredno, če je naslov znan, bodisi z objavo obvestila, s čimer da taki osebi, subjektu ali organu možnost, da predloži pripombe.

3. Kadar so predložene pripombe ali novi tehtni dokazi, Svet pregleda sklep iz odstavka 1 in o tem ustrezno obvesti zadevno osebo, subjekt ali organ.

Člen 4

1. V Prilogi se navedejo razlogi za uvrstitev fizičnih in pravnih oseb, subjektov in organov iz členov 1 in 2 na seznam.

2. Priloga vsebuje informacije, potrebne za identifikacijo zadevnih fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov, kadar so te informacije na voljo. Kar zadeva fizične osebe, lahko te informacije vključujejo: imena in vzdevke, datum in kraj rojstva, državljanstvo, številki potnega lista in osebne izkaznice, spol, naslov, če je znan, ter funkcijo ali poklic. Za pravne osebe, subjekte ali organe lahko te informacije vključujejo: ime, kraj in datum registracije, matično številko in sedež podjetja.

Člen 5

1. Svet in visoki predstavnik lahko obdelujeta osebne podatke za namene opravljanja svojih nalog, ki jih imata po tem sklepu, zlasti:

(a) kar zadeva Svet, za pripravo in izvedbo sprememb Priloge;

(b) kar zadeva visokega predstavnika, za pripravo sprememb Priloge.

2. Svet in visoki predstavnik lahko po potrebi obdelujeta ustrezne podatke v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so jih storile fizične osebe s seznama, in v zvezi s kazenskimi obsodbami ali varnostnimi ukrepi v zvezi s temi osebami le v obsegu, v katerem je takšna obdelava potrebna za pripravo Priloge.

3. Za namene tega sklepa sta Svet in visoki predstavnik „upravljavca“ v smislu točke 8 člena 3 Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), da se zagotovi, da lahko zadevne fizične osebe izvajajo svoje pravice na podlagi Uredbe (EU) 2018/1725.

Člen 6

V zvezi s kakršno koli pogodbo ali transakcijo, na izvedbo katere neposredno ali posredno, v celoti ali deloma vplivajo ukrepi, uvedeni v skladu s tem sklepom, se ne ugodi nobenemu zahtevku, vključno z zahtevki za jamstvo ali kakršnimi koli drugimi zahtevki te vrste, kot je odškodninski zahtevek ali zahtevek za uveljavljanje garancije, zlasti zahtevek za podaljšanje dospelosti ali za plačilo obveznice, garancije ali jamstva, zlasti finančne garancije ali finančnega jamstva v kakršni koli obliki, ki ga vložijo:

(a) fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi s seznama v Prilogi;

(b) katera koli fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ, ki deluje prek ene od oseb, subjektov ali organov iz točke (a) ali v njihovem imenu.

Člen 7

Da bi bili ukrepi, določeni v tem sklepu, čim bolj učinkoviti, Unija spodbuja tretje države k sprejetju omejevalnih ukrepov, podobnih tistim, ki so določeni v tem sklepu.

Člen 8

Ta sklep se uporablja do 29. aprila 2024.

Ta sklep se redno pregleduje. Če Svet meni, da cilji sklepa niso bili doseženi, ga po potrebi obnovi ali spremeni.

([1]) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Pri pregledu omejevalnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 1(1)(a)(iii) in členom 2(1)(a)(iii), Svet po potrebi upošteva, ali je bil proti zadevnim osebam za ravnanje, zaradi katerega so bile uvrščene na seznam, sprožen sodni postopek ali ne.

Člen 9

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 28. aprila 2023

Za Svet
predsednica
J. ROSWALL

PRILOGA

Seznam fizičnih in pravnih oseb, subjektov in organov iz členov 1 in 2

[…]